

СТАНОВИЩЕ

Относно: обявен конкурс за заемане на академичната длъжност *професор* в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1 Медицина и научна специалност *Хигиена (вкл. трудова, комунална, училищна, радиационна и др.)* за нуждите на Учебен сектор *Хигиена*, Катедра *Хигиена и епидемиология* към Факултет *Обществено здравеопазване* на Медицински университет – Варна, публикуван в *Държавен вестник*, бр. 61 от 23.07.2021 г.

Кандидат (единствен): доц. д-р Ружа Златанова Панчева-Димитрова, дм

Рецензент: проф. д-р Валерия Игнатова Калева, дм, член на Научно жури по заповед Р-109-391/20.09.2021 г. на Ректора на МУ – Варна за изготвяне на становище

1. Кратки биографични и професионални данни за кандидата

Доц. д-р Ружа Панчева е родена на 15.11.1972 г. в гр. Варна. Завършва Първа езикова гимназия във Варна през 1991 г. и Медицински университет – Варна през 1997 г. Професионалното ѝ развитие като лекар започва в Клиника по педиатрия на МБАЛ *Св. Марина* – Варна през 1997 г. и преминава през Поликлиника *Айладънови*, АМЦСМП *Видия* и Многопрофилна клиника по детски болести УМБАЛ *Св. Марина* – Варна. От 2013 г. до настоящия момент работи като педиатър към АМЦСМП *Св. Стилиян* във Варна.

Академичната ѝ кариера стартира през 2003 г. в МУ – Варна като редовен докторант към Катедра по педиатрия и достига до длъжността *доцент* към Катедра по хигиена и епидемиология през 2014 г., която позиция заема и понастоящем. През 2008 г. защитава дисертационен труд на тема *Пробиотиците в профилактиката на диспепсии у хоспитализирани деца на възраст от 0-7 години* и придобива образователната и научна степен *доктор* по специалност *Педиатрия*.

Доц. д-р Ружа Панчева има признати специалности по *Педиатрия* през 2003 г. и по *Хранене и диететика* през 2017 г.

Следдипломната квалификация на доц. д-р Ружа Панчева е свързана главно със детските гастроентерологични заболявания, хранене и диетика и включва над 15 специализирани курсове и обучения в България и чужбина.

2. Оценка на научната дейност на кандидата

Представеният списък на научните трудове на доц. Панчева включва 37 заглавия. След отчитане на дисертационния труд и публикациите до заемането на академичната длъжност *доцент*, за рецензиране по настоящия конкурс са налични 18 публикации (10 в български и 8 в чужди) в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни и 19 в нереперирани български списания или редактирани колективни томове.

От общо 112 участия в български и международни форуми, 67 са след хабилитацията ѝ за доцент.

Общият личен импакт фактор на доц. Панчева е 27.710, от който 16.018 е след хабилитацията ѝ за доцент.

Общият брой цитирания след хабилитацията ѝ за доцент са 137, всички в чуждестранни издания, реферирани в световноизвестни бази данни.

От 2004 г. до настоящия момент доц. Панчева е участвала в 4 научно-изследователски проекта към МУ – Варна, в два проекта към МОН и в 13 други национални и европейски проекти, свързани с изследователски групи и организации.

3. Основни приноси в научните трудове

Приносите на научните трудове на доц. Панчева могат да бъдат групирани в следните основни научни направления:

- ✓ Хранителен статус, хранителни и нехранителни фактори, обгрижване и качество на живот на деца с нервно-психични заболявания
- ✓ Родителското колебание за ваксиниране
- ✓ Препоръки за хранене при хронични заболявания с начало в детска възраст: кистична фиброза, хранене при хронични чревни заболявания, хранене при тип 1 захарен диабет с голяма давност и метаболитен риск
- ✓ Превантивен ефект на храненето: превантивен ефект на кърмата, превенция на алергиите в детска възраст, гастро-езофагеален рефлукс в кърмаческа възраст
- ✓ Метаболитни и хранителни рискове при хронични състояния и заболявания с продължителна терапия: метаболитни рискове при пациенти след химиотерапия, хранителни и вкусови нарушения при пациенти с хронична бъбречна недостатъчност, хранителни дефицити при пациенти с пълни протези, неалкохолна чернодробна болест
- ✓ Пробиотичен ефект

Научната продукция на кандидата обхваща разнообразни области на хигиената и профилактичната медицина. Изследвани са гранични научни области на хигиената, педиатрията, имунопрофилактиката и др., което е свидетелство за интердисциплинарните ѝ интереси и добрата ѝ колаборативност.

4. Учебно-преподавателска дейност

Учебно-преподавателската дейност на доц. Панчева започва през 2011 г. с преподаване на дисциплината *Педиатрия* на студенти по медицина към Факултета по медицина. Понастоящем тя преподава дисциплината *Хигиена и екология* на български и английски език на студенти по медицина към Факултета по медицина и на студенти от Факултета по Обществено здравеопазване; дисциплината *Околна среда и здраве* на магистри Обществено здравеопазване в Кипър и България; *Околна среда, хранене и здраве* на магистри Здравен мениджмънт; *Хранене и диететика* на магистри Рехабилитация, Уелнес и спа; *Безопасност на храните* на магистри по програма ОКОЗ, Медицински колеж – Варна и дисциплината *Хигиена на детско-юношеската възраст* на бакалаври по специалността ИОЗ.

Годишната и учебна натовареност през последните четири академични години е между 250 и 280 часа, като хорариумът включва часове за преподаване на лекционен материал и практически упражнения

Тя провежда обучение по индивидуални курсове за следдипломна квалификация по *Подкрепа за кърмене, Характеристики на аутизма, Ранна детска интервенция, Хранене през първите 1000 дни, Хранене на деца със захарен диабет тип 1* и др.

Под нейно ръководство са защитили дисертации за придобиване на образователна и научна степен *доктор* двама докторанти: д-р Албена Тонева, защитила 2020 г. и д-р Станислава Хаджиева, защитила 2019 г. Понастоящем тя е научен ръководител на други четирима докторанти: д-р Фатме Ахмед, д-р Росица Стойчева, Миряна Атанасова и д-р Миглена Маринова. Ръководител и рецензент е на поредица от дипломни работи на магистри от специалност ОКОЗ и Фармацевтичен мениджмънт и грижи и Обществено здравеопазване.

Тя е участник в научно жури на двама кандидати за *доцент* и в избора на четирима за *главен асистент*.

Рецензент е на научните списания *Biomedical reviews, Scripta scientifica salutis publicae, Frontiers of Nutrition and metabolism, Варненски медицински форум*, Научно издание на съюза на учените - клон Варна, серия *Медицина и екология*.

5. Обществена и експертна дейност

Доц. Панчева сътрудничи успешно по различни теми и проекти на редица институции, обществени и неправителствени организации като Национална асоциация *Подкрепа за кърмене*, Община Варна и др. Тя е редовен лектор за детските списания *9 месеца* и *Дневникът на мама* и предпочитан презентатор-събеседник по въпросите за правилното хранене от образователните програми на *Училище за родители* и *Академия за родители*. Освен това тя е дописник и създател на лекции, клипове и редактор на филми за образователно-възпитателните сайтове: www.dechko.bg и www.namama.bg. Като експерт към УНИЦЕФ е участвала активно в създаването на *Центрове по майчино и детско здраве* в Шумен и Сливен. Организатор и участник е в серия конференции по хранене, летни училища към Европейско дружество по детска гастроентерология, хепатология и хранене, спортен марафон към МУ-Варна, инициативи като ежегодна среща по повод Световна седмица на кърменето. Провела е много активна работа по въвеждане на диетичното хранене в детските ясли и градини във Варна през 2013-2014 г. като успешно е сътрудничила както с образователни институции, така и с обществени организации, въввлечени в проблемите на детското хранене.

Член е на редица научни и професионални организации: Български лекарски съюз, Асоциация по клетъчна биология, Българска педиатрична асоциация, Българско дружество по ентерално и парентерално хранене, Национална асоциация „Подкрепа за кърмене, Европейско дружество по клинично хранене и метаболизъм, Европейско дружество по детска гастроентерология, хепатология и хранене, Академия по медицина на кърменето, член на Управителния съвет на фондация *Карин дом* и заместник председател на сдружение *Българско дружество по детска гастроентерология, хепатология и хранене*.

Заклучение

Обобщеният анализ на представените по-горе аспекти показват, че наукометричните показатели, професионална квалификация и социален авторитет на доц. д-р Ружа Златанова Панчева – Димитрова отговарят напълно на изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академична длъжност *Професор* в Медицинския университет *Проф. д-р Параскев Стоянов* – Варна.

Поради това и поради личните ми впечатления от нейната академична ерудиция и професионална колегиалност, препоръчам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за заемането от кандидата доц. д-р Ружа Златанова Панчева – Димитрова, д.м. на академичната длъжност *Професор* в Медицинския университет *Проф. д-р Параскев Стоянов* – Варна за нуждите на Учебен сектор *Хигиена*, Катедра *Хигиена и епидемиология* към Факултет *Обществено здравеопазване* на Медицински университет – Варна.

гр. Варна, 22.10.2021 г.

Подпис:

проф. д-р Валерия Игнатова Калева, дм